

دستورالعمل برگزاری مسابقات ملی مناظرات دانشجویان ایران

فهرست

۲.....	بخش اول: کلیات
۴.....	بخش دوم: ضوابط اجرایی
۸.....	بخش سوم: ضوابط علمی
۱۳.....	مرامنامه، ضمایم، فرم‌ها و جدول‌ها

بخش اول: کلیات

ماده ۱: مقدمه

به منظور ارتقاء فرهنگ گفت‌وگو و بسط و گسترش مباحثه مستدل، اخلاقی و منطقی و تعالی نشاط علمی در محیط‌های دانشگاهی، مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران هر سال توسط مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی و واحدهای متقاضی در سراسر کشور (جهاد دانشگاهی و غیر آن) برگزار می‌شود. دبیرخانه دائم این مسابقات در مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی مستقر است.

ماده ۲: اهداف

اهداف برگزاری مسابقات عبارت است از:

- توسعه فرهنگ گفت و گو
- آموزش و ارتقای تفکر خلاق و نقاد در میان دانشجویان
- تقویت انگیزه‌های ارتقای دانش و آگاهی در میان دانشجویان
- تمرین و تقویت فعالیت‌های گروهی منسجم و هدفمند

ماده ۳: خط مشی مسابقات

- التزام به اخلاق علمی در نقد آراء طرف مقابل و نقل قول از اشخاص و آثار
- پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره و مرسوم
- اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث، نقل‌قول‌ها و منابع
- واقعی بودن مواضع گروه‌ها و اعضای آنها در مقابل گزاره‌های اعلام‌شده.

ماده ۴: تعریف مناظره

مناظره عبارت است از: مباحثه و مجادله کردن برای آشکار کردن حق و صواب. گفتگو و نکته بینی رو در رو با استفاده از روش رسمی استدلال تعاملی و به‌کارگیری شواهد و مدارک. مناظره باید از ساختار منسجم برخوردار باشد و مناظره‌کنندگان بر موضوع اشراف داشته باشند. نقل‌قول‌ها باید با رعایت امانت و اخلاق صورت پذیرد. در مناظره باید از تقابل‌های فردی اجتناب کرد و تنها به بیان شواهد و مدارک مستدل پرداخت. مناظره باید واضح، منظم، آرام، منطقی و با رعایت زمان مقرر صورت پذیرد.

ماده ۵: ساختار تشکیلاتی

ارکان برگزاری مسابقات به شرح زیر است:

۵-۱: شورای سیاست‌گذاری: شورایی است متشکل از صاحب‌نظران، نمایندگان سازمان‌های حامی مسابقات، استادان دانشگاه و شخصیت‌های علمی و فرهنگی که بالاترین مرجع سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مسابقات محسوب می‌شود. جلسات شورای سیاست‌گذاری به پیشنهاد دبیر مسابقات تشکیل می‌شود. رئیس شورای سیاست‌گذاری، رئیس جهاددانشگاهی و نایب‌رئیس آن، معاون فرهنگی جهاددانشگاهی است. احکام اعضای شورای سیاست‌گذاری از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود. این شورا وظایف زیر را برعهده دارد:

- بررسی و تصویب سیاست‌ها و راهبردهای کلی مسابقات
- بررسی و تصویب دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها
- بررسی و تصویب ساختار مسابقات
- بررسی و تعیین مسئولان کمیته‌ها
- بررسی و تصویب برنامه اجرایی مسابقات در هر دوره
- بررسی و تصویب بودجه مسابقات
- کمک به بهره‌گیری از امکانات سازمان‌ها و مراکز مختلف در برگزاری شایسته مسابقات
- بررسی و تصویب پیشنهادها برای ارتقای سطح کمی و کیفی مسابقات
- نظارت مستمر بر حسن اجرای مسابقات

۵-۲: دبیرخانه ملی: دبیرخانه یکی از مهم‌ترین ارکان تشکیلات اجرایی و کانون راهبری و هماهنگی مسابقات است که وظیفه انجام کلیه فعالیت‌های اجرایی مسابقات، هماهنگی با واحدها، هماهنگی اجرایی برگزاری جلسات شوراهای مختلف، تدوین صورتجلسات، نظارت مداوم بر روند اقدامات اجرایی، انجام کلیه مکاتبات و سایر وظایف اجرایی مرتبط با مسابقات را برعهده دارد.

۵-۳: دبیر مسابقات، رئیس سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی است که وظیفه تشکیل و مدیریت دبیرخانه را برعهده دارد و حکم او از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود.

۵-۴: دبیر علمی: دبیر علمی مسئولیت هماهنگی کلیه امور مرتبط با شورای علمی را برعهده دارد و حکم او از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود.

۵-۵: شورای علمی: شورایی است متشکل از صاحب‌نظران، استادان دانشگاه و شخصیت‌های علمی و فرهنگی که وظیفه تعیین و تصویب گزاره‌های مسابقات، حدود و صغور آنها، ضوابط داوری و امتیازدهی، و فهرست داوران مسابقات را برعهده دارد. این شورا دارای ۷ عضو شامل دبیر مسابقات، دبیر علمی مسابقات و ۵ نفر اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد دبیر و تأیید رئیس جهاددانشگاهی است که احکام آنها از سوی رئیس جهاددانشگاهی صادر می‌شود. شورای علمی بر کلیه امور علمی مسابقات در تمام مراحل نظارت خواهد داشت. دبیر علمی مسئولیت دبیری این شورا، تأمین گزارش‌ها و اسناد موردنیاز، و پیگیری مصوبات آن را برعهده دارد.

بخش دوم: ضوابط اجرایی

ماده ۶: ساختار مسابقات

- ۶-۱. ترکیب تیم‌های مناظره‌کننده: گروهی است متشکل از چهار عضو دانشجو به همراه یک سرپرست (اختیاری) که باید عضو هیئت علمی دانشگاه باشد. هر تیم دارای دو عضو مناظره‌کننده و دو عضو محقق است.
- ۶-۲. مناظره‌کنندگان: دو نفر از اعضای تیم مناظره‌کننده که در صحنه مناظره به‌عنوان سخنران حاضر می‌شوند.
- ۶-۳. محققان: دو نفر از اعضای تیم مناظره‌کننده که موظفند منابع، اطلاعات و محتوای لازم برای هر مناظره را در اختیار گروه قرار دهند.
- ۶-۴. سرپرست گروه: سرپرست گروه عضوی است از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، موسسات و مراکز آموزش عالی کشور که موظف است اعضای تیم را هدایت و راهبری کند. وجود سرپرست برای گروه اختیاری می‌باشد.
- ۶-۵. رئیس جلسه: فردی است که وظیفه مدیریت و برگزاری جلسات مناظره را بر اساس قوانین و آئین نامه برگزاری مسابقات برعهده دارد و همچنین اداره مسابقه، معرفی تیم‌ها، نظارت بر رعایت نوبت و زمان سخنران‌ها و نظارت بر رعایت ضوابط و آئین نامه برعهده رئیس جلسه است. شایان ذکر است که بخشی از داوری مناظره در خصوص ملاک‌های مذکور توسط رئیس جلسه صورت می‌گیرد.
- رئیس جلسه می‌بایست در ابتدای هر مسابقه خلاصه‌ای در مورد چگونگی اجرای مسابقه، زمان سخنرانی‌ها، معرفی داوران، گروه‌های شرکت‌کننده و گزاره مسابقه به شنوندگان ارائه نماید.
- ۶-۶. داوران: مسئولیت قضاوت و ارزیابی تیم‌های مناظره‌کننده را تنها بر اساس اصول و قواعد مناظره برعهده دارند و شامل سه داور عضو هیئت علمی است.

ماده ۷: ضوابط تیم‌ها

- ۷-۱. هر تیم، متشکل از ۴ دانشجو و یک سرپرست عضو هیئت علمی است.
- ۷-۲. اعضای یک تیم می‌توانند از رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف باشند و در این زمینه محدودیتی وجود ندارد.
- ۷-۳. اعضای تیم‌ها در ثبت‌نام اولیه هر دوره باید دانشجو باشند و در صورت فارغ‌التحصیلی پس از ثبت‌نام می‌توانند در مسابقات آن دوره شرکت کنند.
- ۷-۴. در مرحله منطقه‌ای و کشوی ترکیب تیم‌ها در مقایسه با ترکیب اولیه (در مرحله استانی و دانشگاهی) نباید بیش از ۵۰ درصد تغییر کرده باشد. افراد جایگزین باید حتما دانشجو باشند.
- ۷-۵. هر تیم دارای یک سرگروه است (یکی از اعضای تیم ۴ نفره) و کلیه ارتباطات دبیرخانه با تیم‌ها از طریق سرگروه صورت می‌گیرد.
- ۷-۶. شرکت در کلیه جلسات آموزشی و توجیهی مسابقات الزامی است.
- ۷-۷. تیم‌ها قبل از شروع مسابقات باید مرامنامه مسابقات مناظره دانشجویان ایران (موجود در پیوست) را امضا کنند و مکلف به رعایت نکات آن هستند.

ماده ۸: الزامات اجرایی مسابقات

- ۸-۱. سرگروه تیم موظف است ۱۵ دقیقه قبل از شروع هر مسابقه، فرم چکیده و اسامی دو نفر مناظره کننده تیم و ترتیب صحبت کردن آنها را به کمیته اجرایی مسابقات اعلام کند.
- ۸-۲. دو نفر عضو مناظره کننده می توانند از هر مسابقه به مسابقه دیگر تغییر کنند، اما در طول برگزاری یک مسابقه به هیچ وجه امکان تغییر، تعویض و... برای مناظره کنندگانی که اسامی آنها اعلام شده وجود ندارد.
- ۸-۳. یک مناظره کننده نمی تواند دوبار به صورت متوالی صحبت کند و مناظره کنندگان یک تیم باید یک درمیان به مناظره بپردازند.
- ۸-۴. دو نفر عضو محقق در زمان مسابقه، در جایگاه تعیین شده و روبه روی جایگاه دو عضو مناظره کننده گروه خود قرار می گیرند. محققان فقط می توانند در زمان های دوم و سوم سخنرانی تیم مقابل و با اجازه رییس جلسه، حداکثر دو برگه یادداشت را بدون گفت و گو و مشورت و هرگونه سخن گفتنی به هم گروهی های خود تحویل دهند.
- ۸-۵. برگه یادداشت برگه مشخصی است که از سوی رییس جلسه به تیم ها ارائه می شود و استفاده از برگه های دیگر به عنوان برگه یادداشت ممنوع می باشد.
- ۸-۶. در حین مسابقه، استفاده از هرگونه وسیله ارتباطی مانند تلفن، تلفن همراه، تبلت، لپ تاپ فقط برای مناظره کنندگان و نیز مذاکره و مشورت با حاضران در جلسه مناظره یا هر فرد خارج از تیم ۴ نفره (حتی با سرپرست تیم) برای مناظره کنندگان و محققان ممنوع است.
- ۸-۷. مناظره کنندگان باید در زمان اعلام شده از سوی رییس جلسه به سخنرانی خود پایان دهند. در غیر این صورت، از سوی رئیس جلسه امتیاز منفی به آنان تعلق خواهد گرفت. همچنین زمان اضافه در هر بخش نیز ذخیره نخواهد شد و امکان استفاده از آن در بخش های بعدی وجود نخواهد داشت. انعقاد کلام و پایان صحبت در حد معمول (استفاده از فعل در پایان جمله و موارد مشابه) قانونی می باشد و مرجع تصمیم گیری در ارتباط با رعایت یا عدم رعایت زمان در نظر گرفته شده با رییس جلسه می باشد.
- ۸-۸. اطلاع رسانی موارد احتمالی عدم رعایت آیین نامه و مقررات در چارچوب اخلاق، به دبیر مسابقات بلامانع است.
- ۸-۹. مناظره کنندگان باید قضاوت هیأت داوران را به عنوان نتیجه قطعی قلمداد کنند و از اعتراض به داوری پرهیزند. هرگونه اعتراض به داوری می تواند موجب از بین رفتن بخت تیم برای انتخاب شدن به عنوان تیم اخلاق یا بهترین بازنده شود.
- ۸-۱۰. مسابقه توسط تیم موافق، شروع و توسط تیم مخالف، پایان می پذیرد. مناظره کنندگان نباید بدون اعلام و اجازه رییس جلسه مناظره را شروع کنند.
- ۸-۱۱. موارد زیر موجب کسر امتیاز از سوی رئیس جلسه خواهد شد:
 - ✓ رعایت نکردن وقت و تداوم مناظره بعد از اعلام پایان وقت؛
 - ✓ قرار گرفتن پشت تریبون و شروع مناظره بدون اخذ اجازه از رییس جلسه؛
 - ✓ استفاده از لپ تاپ، تبلت و تلفن همراه در طول مناظره (افراد سخنران)؛
 - ✓ صحبت با داوران قبل از شروع مسابقه تا قبل از اعلام نتایج؛
 - ✓ تحویل ندادن یا تاخیر در تحویل فرم چکیده به پذیرش (یک ربع قبل از مناظره)؛

- ✓ رعایت نکردن قوانین برگه یادداشت و ارتباط اعضای محقق و مناظره کننده با سایر افراد حاضر در سالن و یا خارج از آن
- ✓ بعد از اعلام رییس جلسه به ازای تاخیر هر نفر در هر ۵ دقیقه، ۴ امتیاز کسر می شود.
- ✓ در صورت غیبت یکی از گروه، ۱۲ امتیاز منفی برای آنان درج خواهد شد.
- ✓ با گذشت ۱۵ دقیقه از اعلام رییس جلسه اگر دو نفر از اعضای گروه حاضر نباشند، رییس جلسه حذف گروه را اعلام خواهد کرد.

۸-۱۲. در انتخاب برنده بازنده ها، علاوه بر امتیاز داوران، رعایت اخلاق مناظره نیز منظور خواهد شد.

۸-۱۳. تیمی که به عنوان بهترین بازنده به مرحله بعدی راه می یابد، می بایست بدون در نظر گرفتن موضع حقیقی خود درخصوص گزاره ازپیش تعیین شده مناظره کند. اولویت تعیین موضع با تیمی است که بیشترین برد را داشته است.

ماده ۹: زمان بندی اجرای یک مسابقه

قرائت کلام الله مجید

اعلام برنامه توسط رئیس جلسه (کلیاتی در مورد چگونگی برگزاری مناظره، معرفی هیات داوران و اعلام موضوع)

دعوت از تیم ها جهت قرار گرفتن در جایگاه و معرفی آنها

اعلام شروع مناظره توسط رئیس جلسه

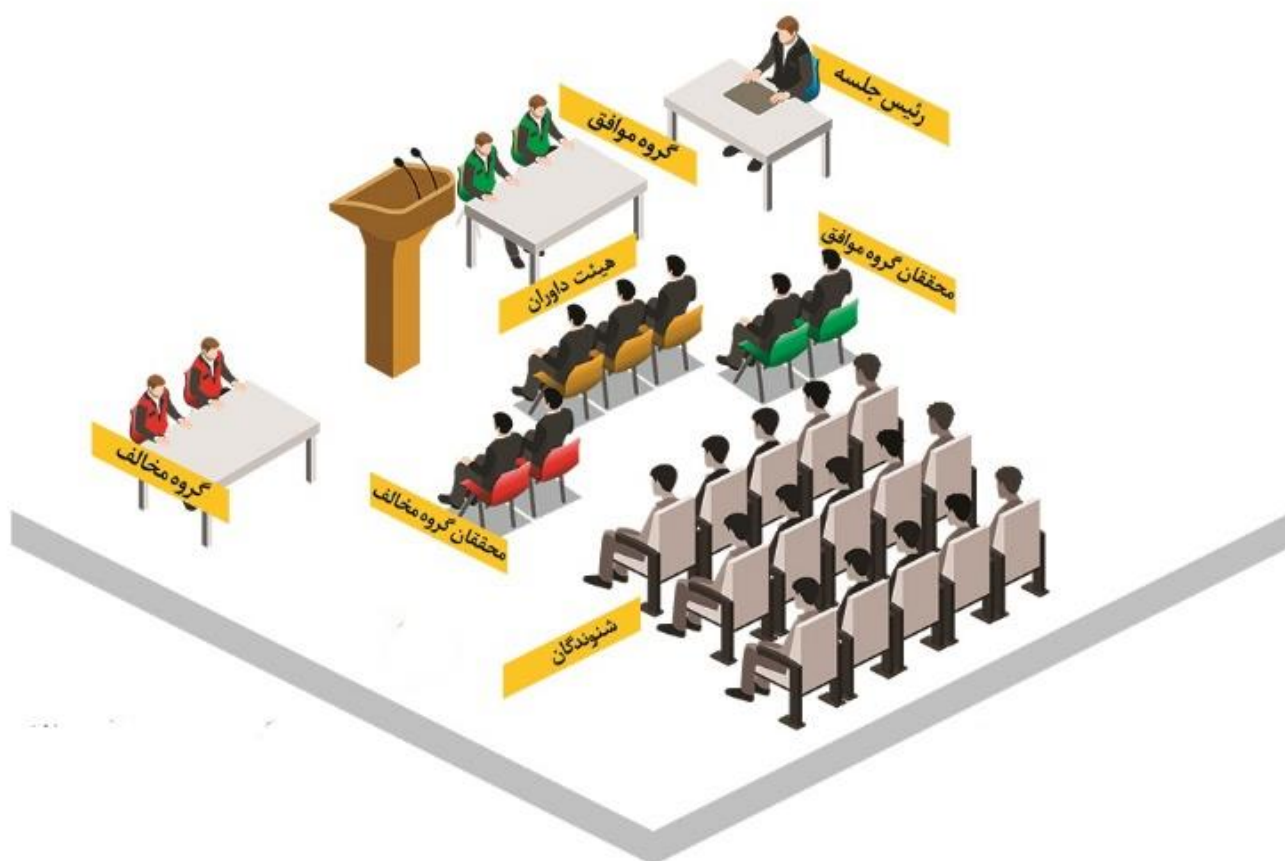
ساختار سخنرانی:

- طرح مسئله توسط تیم یکم (سخنران اول) ۶ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۵ و ۶)
- طرح مسئله توسط تیم دوم (سخنران اول) ۶ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۵ و ۶)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی اول
- دفاع تیم یکم (سخنران دوم) ۳ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۲ و ۳)
- دفاع تیم دوم (سخنران دوم) ۳ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۲ و ۳)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی دوم
- دفاع تیم یکم (سخنران اول) ۳ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۲ و ۳)
- دفاع تیم دوم (سخنران اول) ۳ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۲ و ۳)
- ❖ زنگ پایان سخنرانی سوم
- نتیجه گیری تیم یکم (سخنران دوم) ۴ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۳ و ۴)
- نتیجه گیری تیم دوم (سخنران دوم) ۴ دقیقه (زنگ هشدار و پایان در ۳ و ۴)
- ❖ زنگ پایان مناظره
- اعلام خاتمه مسابقه توسط رئیس جلسه
- ۱۵ دقیقه زمان جهت اعلام نتیجه توسط هیات داوران

دستورالعمل برگزاری مسابقات ملی مناظرات دانشجویان ایران

- ۱۵ دقیقه زمان در صورت حضور مسئول مرتبط با موضوع و بیان مطالبی جهت بسط و تبیین موضوع
- اعلام رای هیات داوران و امتیازات و نام برنده توسط رئیس جلسه
- خاتمه مسابقه

ماده ۱۰: چالش استاندارد یک مسابقه مناظره



بخش سوم: ضوابط علمی

ماده ۱۱: تعریف مفاهیم

۱۱-۱. **داور:** فردی است از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی کشور که با رعایت اخلاق، انصاف، بی‌طرفی و در چارچوب اصول علمی به ارزیابی عملکرد گروه‌های مناظره‌کننده می‌پردازد و بر اساس ضوابط تعیین شده در این آیین‌نامه و نیز آیین‌نامه برگزاری مسابقات، قضاوت خود را اعلام می‌کند.

۱۱-۲. **داوری:** فعالیتی که در آن گروهی از داوران، مسابقات را به صورت مستقیم نظاره می‌کنند و براساس معیارهای امتیازدهی بیان شده در آیین‌نامه، میان دو گروه شرکت‌کننده، به قضاوت می‌پردازند و امتیاز می‌دهند.

۱۱-۳. **هیئت داوران:** هیئتی است متشکل از سه داور که در هر مسابقه توسط کمیته داوری مسابقات برای داوری انتخاب می‌شوند. شایان ذکر است، در مرحله کشوری مسابقات، سه داور هیئت علمی و سه داور دانشجویی هیئت داوران را تشکیل می‌دهند. همچنین رأی رئیس جلسه بر اساس ضوابط و فرم مصوب بر امتیازدهی تأثیر خواهد گذاشت.

۱۱-۴. **رئیس هیئت داوران:** از میان هر هیئت داوری سه نفره، یک نفر به عنوان رئیس هیئت داوران مشخص می‌شود تا در صورت بروز مواردی نظیر تساوی امتیازات، اختلاف در زمان اجرای مسابقه، اعتراض گروه‌ها و... مرجع تصمیم‌گیری و حل مسأله باشد.

ماده ۱۲: امتیازدهی

۱۲-۱. **امتیازدهی:** فعالیتی که هیئت داوران در هر مسابقه بر مبنای معیارهای بیان شده در آیین‌نامه انجام می‌دهند و شامل تکمیل فرم‌های داوری است. حداکثر امتیازی که توسط یک تیم از داوران هیات علمی کسب می‌شود ۱۴۰ امتیاز می‌باشد و مجموع امتیاز دو تیم موافق و مخالف ۱۶۸ است.

۱۲-۲. **نحوه امتیازدهی:** داوری هیات علمی، ۲۸ معیار دارد و در هر معیار، میانه رأی سه داور محاسبه می‌شود. سپس بنا به نظر رئیس جلسه اگر تیمی خطای آیین‌نامه‌ای داشت از امتیاز کلی آن تیم کسر می‌گردد. اگر امتیاز دو تیم برابر شد، برنده مناظره را هیات داوران مشخص می‌کنند.

۱۲-۳. معیارهای امتیازدهی:

- رعایت شرایط و ضوابط مندرج در آیین‌نامه مسابقات
- برنامه‌ریزی، هماهنگی و انسجام تیمی
- رعایت اخلاق مناظره علمی و احترام به آرا و نظرات مخالف
- طی کردن فرایندی علمی و مستدل از طرح مسئله تا نتیجه‌گیری
- فن بیان و رعایت نکات دستوری
- احاطه و اشراف نسبت به موضوع مورد بحث
- استفاده از چارچوب منطقی در بحث
- خلاقیت در طرح مسئله، تعاریف و نتیجه‌گیری در طول سخنرانی

ماده ۱۳: اعلام رأی

پس از تکمیل فرم‌های داوری توسط هیئت داوران، کمیته علمی و داوری به جمع‌بندی رأی داوران پرداخته و صورتجلسه را به تأیید داوران می‌رساند. پس از تأیید نتایج و صورتجلسه داوری توسط هیئت داوران، رأی آنها توسط رئیس جلسه اعلام می‌شود. رأی اعلام‌شده قطعی بوده و به هیچ وجه قابل اعتراض و تجدیدنظر نخواهد بود. در صورت تشکیک در رأی اعلام‌شده، کمیته داوری دبیرخانه مجاز است مجدداً جمع‌بندی رأی هیئت داوری را بررسی کند. بنابراین پس از تکمیل صورتجلسه و اعلام رأی، داوران نمی‌توانند رأی خود را تغییر دهند.

ماده ۱۴: خط‌مشی‌های کلی داوری

۱. پرهیز از تعصب و جانبداری نسبت به افراد، گروه‌ها و نظرات
۲. برخورداری از تخصص لازم در زمینه داوری‌های علمی و متعهد به رعایت همه ضوابط علمی
۳. توجه ویژه به رعایت ساختار علمی و اخلاقی مناظره
۴. تصمیم‌گیری و اعلام رأی بر مبنای مفاد آئین‌نامه‌های اجرایی و داوری
۵. پرهیز اعضای هیئت داوران از مشورت و همفکری با یکدیگر در هنگام تکمیل فرم‌های داوری

ماده ۱۵: ویژگی‌ها و وظایف داوران

۱. داوران باید در یکی از رشته‌های دانشگاهی عضو هیئت علمی باشند. در غیر این صورت، اشتهاور داور به تخصص در رشته‌های علمی به تأیید کمیته داوران مدرک انتخاب خواهد بود.
۲. داوران نباید موضع تخصصی خود را در خصوص گزاره‌های مورد مناظره در داوری دخالت دهند.
۳. داوران موظف‌اند نظرات خود را در طول مسابقه در برگه‌های داوری علامت‌زده و نظرات تکمیلی خود را یادداشت نمایند.
۴. داوران نباید قبل، حین و بعد از مسابقه، در خصوص گزاره و نحوه مناظره با گروه‌ها و داوری مسابقه گفتگو کنند.
۵. داوران باید چنان بدون تعصب عمل کنند که گویی چیزی بیشتر از مناظره‌کنندگان نمی‌دانند.
۶. داوران موظف‌اند اگر به هر دلیلی، نسبت به موضوع مسابقه گرایش و تعصب دارند و بیم آن دارند که این گرایش بر موضع‌گیری ایشان تاثیر بگذارد، از نشستن بر مسند داوری آن موضوع خودداری کنند.
۷. داوران موظف‌اند نسبت به مناظره‌کنندگان و گروه‌ها حسن‌نیت داشته باشند.
۸. داوران باید از مشورت و تأثیرگذاری بر رأی یکدیگر پرهیز کنند.
۹. داوران موظف‌اند در اعلام رأی خود عملکرد فردی و گروهی مناظره‌کنندگان را در نظر بگیرند و امتیاز خود را بر اساس مجموع این عملکرد اعلام کنند و مجموع آنها را لحاظ کنند.
۱۰. داوران باید از هر گونه اعتراض، اعلام نظر، تذکر یا پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و... در حین مناظره خودداری کنند.
۱۱. داوران می‌توانند در صورت تذکر نسبت به روند اجرایی مناظره نظر خود را در برگه نگاشته و به رئیس جلسه بدهند. تصمیم‌گیری در خصوص اعمال تذکرات از اختیارات رئیس جلسه است.

ماده ۱۶: موارد لازم الاجرای داوری در مسابقات

۱. رئیس جلسه در ابتدای هر مناظره، داوران را معرفی خواهد کرد.
۲. داوران باید دست کم ۲۰ دقیقه پیش از زمان شروع مسابقات در محل حاضر شوند.
۳. ضروری است در هر مسابقه، در ترکیب هیات داوران حداقل ۲ نفر بر اساس آشنایی کلی آنها با موضوع مسابقه (گزاره) انتخاب شود. منظور از آشنایی کلی لزوماً مدرک تحصیلی یا ... در آن حوزه نبوده و تشخیص آن بر عهده کمیته داوری است.
۴. ضروری است دبیر اجرایی در انتخاب داوران، سوابق آنها در مسابقات پیشین را از نظر رعایت ضوابط داوری در نظر بگیرد.
۵. لازم است دبیر اجرایی بر اساس فرم اختصاصی، عملکرد داوران را ارزیابی کند.
۶. دبیر اجرایی موظف به تهیه پکیج آموزشی داوران است.
۷. به تشخیص دبیر اجرایی، پکیج آموزشی داوران باید یک هفته پیش از مسابقات در اختیار داوران قرار گیرد.
۸. پاسخگویی به هر گونه اعتراض گروه‌ها به داوری تنها باید از محور دبیرخانه صورت بگیرد.
۹. دبیر اجرایی باید از ارائه اطلاعات گروه‌های مناظره کننده به داوران پیش از شروع مسابقه خودداری کند. دبیر اجرایی باید گزاره‌های مسابقه را پیش از مسابقه به داوران اعلام کند.
۱۰. دبیر اجرایی باید از ارائه اطلاعات داوران به گروه‌های مناظره کننده پیش از شروع مسابقه خودداری کند و این اطلاعات صرفاً از طریق برگه چکیده به داوران منتقل خواهد شد.
۱۱. دبیر اجرایی باید گزاره‌های مسابقه را پیش از مسابقه به داوران اعلام کند.
۱۲. واحدهای برگزار کننده مناظرات موظف‌اند ۷ روز پیش از برگزاری مسابقات، گزاره‌ها و مشخصات داوران (نام و نام خانوادگی، مؤسسه علمی متبوع و رزومه مختصر را جهت بررسی و تأیید به دبیرخانه ملی مسابقات ارائه دهند.
۱۳. رعایت تنوع در رشته علمی و مؤسسه علمی - آموزشی متبوع داوران ضروری است.
۱۴. رئیس جلسه بر اساس عدم رعایت ضوابط و مقررات اجرایی در قالب فرم مشخص از گروه‌های مناظره کننده امتیاز کسر خواهد کرد. این امتیاز در نتایج کلی محاسبه خواهد شد.
۱۵. داوران، صرف نظر از امتیازی که به معیارها می‌دهند، باید نظر کلی خود را درباره تیم برنده در انتهای فرم درج کنند.
۱۶. داوران باید به همه موارد مندرج در فرم داوری رأی دهند.

ماده ۱۷: معیارهای امتیازدهی

۱. رعایت شرایط و ضوابط مندرج در آئین‌نامه
۲. برنامه‌ریزی و هماهنگی و انسجام گروهی
- ۲-۱- انسجام مطالب و پایایی مطالب مطرح شده
- ۲-۲- قابل تمیز بودن رئوس، سرفصل‌ها و جزئیات مباحث مطرح‌شده توسط گروه‌ها

۳-۲- حمایت و پشتیبانی اعضای گروه از یکدیگر (شایسته است که استدلال های هر سخنران در امتداد استدلال های هم گروهی خود باشد).

۳. رعایت اخلاق مناظره علمی و احترام به آراء و نظرات مخالف

۳-۱- حفظ حرمت اشخاص، وزانت و متانت ادبی

۳-۲- برقراری ارتباط صحیح

۳-۳- رعایت صراحت و صداقت

۳-۴- دوری از تعصب و القاء نظرات و عقاید

۳-۵- استفاده از گزاره های منطقی، اصول و مبانی تجربه شده و علمی (توجه به هست ها و نیست ها، نه باید ها و نبایدها)

۴. توجه و رعایت فرایندهای علمی، منطقی و مستدل از طرح مسأله تا نتیجه گیری

۴-۱- اجتناب از تعدد و پراکندگی مبانی نظری قابل استفاده در سخنرانی ها

۴-۲- انتخاب سبک مناسب مناظره و سیر منطقی گسترش مفاهیم

۴-۳- تحقیق و پژوهش در ارتباط با موضوع و جمع آوری و استناد به اسناد و مدارک معتبر

۴-۴- به کارگیری انواع برهان های علمی و خودداری از اشکال و دلایل غیرعلمی و عامه پسند

۴-۵- انتخاب روش مناسب جهت مناظره متناسب با موضوع و توانایی افراد

۴-۶- استفاده از منابع روزآمد، معتبر و پرهیز از سوءاستفاده و بزرگ نمایی منابع و مأخذ

۵. فن بیان و رعایت نکات دستوری

۵-۱- رعایت دستور زبان فارسی و به کار گیری لغات سره

۵-۲- پرهیز از طولانی کردن و کوتاه کردن سخن به شکل غیرمتعارف

۵-۳- پرهیز از به کارگیری اصطلاحات غیرفنی و غیرتخصصی مناظره کنندگان

۵-۴- پرهیز از کلی گویی و ادعاهای نامعتبر و بی پایه نظیر: گفته شده...، می گویند...

۶. احاطه و اشراف نسبت به موضوع مورد بحث

۶-۱- جامعیت، ژرف اندیشی و انعطاف در تحلیل علل مسائل و پاسخ گویی به سؤالات

۶-۲- شناخت مسأله و چگونگی طرح آن و پرداختن به نظریات موجود در ارتباط با مسأله

۶-۳- به روز بودن مسائل و مباحث مطرح شده

۶-۴- ارجاع به مسائل تاریخی و منطقی

۷. خلاقیت در طرح مسأله، سؤالات، تعاریف و نتیجه گیری سخنرانی ها

۷-۱- قابل استفاده بودن مطالب برای جامعه دانشجویان

۷-۲- ایراد سخنرانی های دارای ویژگی های اطلاع رسانی، آگاهی بخشی و آموزشی

۷-۳- نوآوری در مفاهیم و توجه به مصادیق تازه و بدیع

۷-۴- استناد به منابع و اسناد معتبر

ماده ۱۸. ضوابط تنظیم گزاره‌ها

۱۸-۱. تعریف گزاره: گزاره عبارت است از جمله‌ای خبری که مناظره حول آن شکل می‌گیرد و چارچوب مناظره را مشخص می‌کند.

۱۸-۲. انتخاب «گزاره» از اساسی‌ترین وظایف شورای علمی مسابقات است. این شورا موظف است فهرست کاملی از گزاره‌های هر دوره را حداکثر ۳۰ روز پیش از شروع مسابقات تصویب و اعلام نماید.

۱۸-۳. محورهای کلی گزاره‌ها، به پیشنهاد شورای علمی و تصویب شورای سیاست‌گذاری تعیین می‌شود. منظور از محورها، مقولات کلی هستند که گزاره‌ها بر مبنای آنها تدوین خواهد شد. مانند: اقتصاد، سیاست، سلامت، بهداشت روانی و ...

۱۸-۴. در نگارش گزاره‌ها باید موارد زیر رعایت شود:

- قالب جمله، خبری باشد (مثال صحیح: واردات کالا سبب ارتقای کیفیت تولیدات داخلی می‌شود مثال غلط: آیا واردات کالا سبب ارتقای کیفیت تولیدات داخلی نمی‌شود؟).
- گزاره نباید چنان تخصصی باشد که قابلیت بحث عمومی را از دست بدهد و برای مخاطب عام قابل درک نباشد (مثال صحیح: توسعه اقتصادی بر توسعه سیاسی کشور مقدم است. مثال غلط: از نقطه نظر کینزین‌ها توسعه اقتصادی نسبت به توسعه سیاسی رسیدن به توسعه پایدار را تسریع می‌بخشد).
- گزاره باید قابلیت بحث دوسویه (مخالفت یا موافقت) داشته باشد.
- گزاره نباید انتزاعی باشد و ترجیحاً باید به مسائل روز و بومی پردازد (مثال صحیح: انتخاب ترامپ در آمریکا در مناسبات بین‌المللی به نفع ایران است. مثال غلط: کمال گرایی مثبت و منفی با حل مسائل شناختی رابطه مستقیم دارد).

۱۸-۵. توصیه می‌شود در مسابقات منطقه‌ای و استانی، گزاره‌هایی مورد استفاده قرار گیرد که به مسائل بومی آن منطقه یا استان مربوط است.

ضمایم، فرم‌ها و جدول‌ها

یک) راهنمای داوران

ضمن تشکر از حضور جناب‌عالی در تیم داوری مرحله کشوری ششمین دوره مسابقات مناظره، جهت حصول نتیجه بهتر خواهشمندیم در فرآیند داوری مناظره به نکات زیر توجه فرمایید.

۱. داوری تیم‌های هر مسابقه، فارغ از هرگونه ذهنیتی انجام شود، با بی‌طرفی کامل و براساس آنچه در همان مسابقه دیده می‌شود.
۲. در جریان مسابقه برگه‌های سفید یادداشت‌برداری به هر داور داده می‌شود که به دلیل طولانی بودن مسابقه و داشتن قضاوت بهتر و منصفانه‌تر، پیشنهاد می‌شود از آن‌ها برای یادداشت‌برداری استفاده نمایند.
۳. به دلیل نظم و فشرده‌گی مسابقات و هماهنگی‌های قبل از هر مسابقه، خواهشمندیم ۱۵ دقیقه قبل از ساعت اعلام شده در محل برگزاری حضور داشته باشید. توجه داشته باشید برای شروع هر مسابقه حضور هر ۳ داور محترم الزامی می‌باشد.
۴. برای جلوگیری از هرگونه تنش و سوء تفاهم، داوران از هرگونه صحبت با شرکت کنندگان بپرهیزند. توجه داشته باشید شرکت کنندگان از نحوه امتیازدهی و ریز نمرات به هیچ عنوان نباید اطلاع پیدا کنند.
۵. دعوت از هر استاد برای داوری، به واسطه دانش و توانایی‌های شخص ایشان می‌باشد؛ بنابراین برای امتیاز دادن بعد از هر مسابقه با داوران دیگر مشورت نشود که استقلال رأی هر داور حفظ شود.
۶. فرم داوری که در اختیار داوران محترم قرار می‌گیرد دارای شاخص‌های متعدد برای قضاوت می‌باشد. توجه شود برای قضاوت به هر شاخص به طور جداگانه نمره داده شود و رأی کلی به یک مناظره داده نشود.
۷. در هر مسابقه دو تیم شرکت کننده نسبت به یکدیگر مقایسه شوند؛ به مسابقات و تیم‌های دیگر برای ارزیابی توجه نشود.
۸. مسابقات ملی مناظره فرصتی برای یادگیری می‌باشد، بنابراین به توانایی تیم‌ها در استدلال و بیان آن توجه شود؛ حق و باطل بودن مواضع تأثیری در داوری‌ها نداشته باشد.
۹. قبل از شروع مسابقات، گزاره‌ها در اختیار داوران قرار می‌گیرد که در صورت داشتن هرگونه ملاحظه‌ای مسئولان برگزاری را در جریان نظرات خود قرار دهند.
۱۰. اگر در مسابقه‌ای گزاره دارای ابهام می‌باشد، این مورد در ارزیابی استدلال تیم‌ها مدنظر قرار داده شود.
۱۱. قبل از شروع مسابقه فرم چکیده که توسط تیم‌های شرکت کننده تکمیل شده است در اختیار داوران قرار می‌گیرد. پیشنهاد می‌شود برای آشنایی با اعضای تیم و اطلاع از خلاصه مواضع و استدلال‌ها و نیز منابع مورد استفاده، آن را با دقت مطالعه بفرمایید.